

REMISSYTTRANDE

2025-04-16

Dnr 0034/25-0001

Er referens: Ju 2024/02556

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över Fler vägar till att äga sitt boende (SOU 2024:83)

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss.

Brå avstyrker förslaget i del 1 i betänkandet som avser en utvidgning av systemet med ägarlägenheter.

Som skäl för att avstyrka förslaget vill Brå anföra följande. Utredningen bedömer att en utvidgning av systemet med ägarlägenheter till att även omfatta befintligt bostadsbestånd inte kommer att leda till några märkbara effekter på flexibiliteten på bostadsmarknaden i stort. Samtidigt framhåller utredningen att ett omvandlingssystem kan främja den organiserade brottsligheten genom att ägarlägenhetens särdrag kan komma att användas i olika olagliga syften. Brå delar utredningens egen slutsats att riskerna för att omvandlingssystemet kan användas av kriminella grupperingar och göda den kriminella ekonomin är särskilt stora i de miljonprogramsområden i storstäderna som innehåller utsatta områden. Brås forskning och metodstödsinsatser visar hur vissa kriminella grupperingar har territoriella anspråk och försöker överta eller utnyttja delar av lägenheter och företagslokaler i specifika områden för boende och förvaring (se t.ex. Brå 2018:6, Brå 2012:12, Brå 2022). Brås forskning och operativa stöd visar också att om det finns en etablerad fastighetsägare som samarbetar med polisen kan tecken på detta komma till myndigheternas kännedom. En omvandling till ägarlägenheter kan försvåra ett sådant samarbete. Brå vill också lyfta riskerna och de negativa konsekvenser som kan drabba de boende i området, genom att de kan bevittna eller utsättas för brott och uppleva boendemiljön där kriminella grupperingar fått fäste som mer otrygg. Utredningen har inte kunnat presentera några åtgärder som skulle kunna minska riskerna med förslaget. Sammantaget anser Brå att de förmodat små positiva vinsterna för flexibiliteten på bostadsmarknaden inte kan uppväga de potentiellt stora riskerna för en ökad organiserade brottslighet och otrygghet.

Brå har inga synpunkter på del 2 av betänkande som avser en lagreglerad modell för hyrköp av bostäder.

Detta yttrande avges av stf. generaldirektör Björn Borschos efter föredragning av enhetschef Anna Hansson.